

Nemzetpolitikai összefoglaló

2012. 49. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Nemzetközi konferencia az etnikai pártok szerepéről

Németh Zsolt külügyi államtitkár szerint Európa kulturális sokszínűsége gyengül, ha kisebbségei, nemzetiségi közösségei gyengülnek. A politikus erről erről a Nemzetpolitikai Kutatóintézet és az MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézete által szervezett, „Etnikai pártok Kelet- és Nyugat-Európában” című konferencián beszélt. Németh kiemelte: ha a kisebbségeket diszkriminálják, akkor arra kényszerítik őket, hogy olvadjanak be, szűnjenek meg kulturális színfoltnak lenni. Ha a közösségük nem kapja meg azt a lehetőséget, támogatást, amelyet a velük azonos államban élő közösség élvez, az önmagában véve is hátrányos helyzetbe hozza őket a többséghez tartozókhöz képest - mutatott rá. A külügyi államtitkár megfogalmazása szerint etnikai párt az a kisebbségi politikai szervezet, amelynek programja prioritásnak tekinti az egyéni és közösségi nemzeti, nemzetiségi szempontok érvényesítését, a nemzeti közösségek és a hozzájuk tartozó egyének jog- és esélyegyenlőségének a biztosítását. Répás Zsuzsanna, a nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár szerint a külföldi magyarok gyarapodásának az etnikai alapon szerveződő pártok a zálogai, ezzel szemben a vegyes pártok a magyar közösség asszimilációját vetítik elő. A Répás Zsuzsanna szerint az etnikai pártok olyan intézményi keretet képviselnek a külföldi magyarság körében, amelyek érdekképviseleti és identitás erősítő ereje által a magyar közösség gyarapodását segítik. Ezek a pártok képesek növelni a magyar nemzet súlyát a Kárpát-medencében – szögezte le Répás Zsuzsanna. Kántor Zoltán, a Nemzetpolitikai Kutatóintézet igazgatója arról beszélt, hogy a kisebbségi nemzetépítés egyenlő az identitásépítéssel, és amíg nem valósul meg autonómia, addig az etnikai pártok töltik pártok be ezt a szerepet. Politikai pártbeli funkciójuk mellett fontos szerepet vállalnak a kisebbségi társadalom megszervezésében - mutatott rá. Az anyaország támogatja az etnikai pártokat - rögzítette Kántor Zoltán, hozzátéve: ezek a tömörülések részt vesznek a nemzetpolitikai döntéshozatalban is, így többek között a Magyar Állandó Értekezlet munkájában vagy a külföldi magyarságot segítő programokban.

A konferencián előadóként részt vett többek között. dr. Vizi Balázs, Toró T. Tibor, Alfredo Retortillo, Aurora Madaula, Sergiu Constantin és Henrik Lax.

Semjén: A hazáért össze kell fognunk

Felavatták a nemzeti emlékhelyet jelző márványoszlopot és felvonták a nemzeti lobogót a Mohácsi Történelmi Emlékhelyen kedden. Semjén Zsolt, nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes Zsigmond Attila képzőművész alkotásánál mondott beszédében hangsúlyozta: a magyar nemzetpolitika legfőbb tanulsága, hogy a megmaradás a nemzet összefogásától függ. Úgy fogalmazott, bármilyen erők is támadnak kívülről, ha a nemzet egységes, akkor azokkal sikerrel lehet szembeszállni. Semjén Zsolt szerint a magyar történelem egyik legnagyobb katasztrófája nem magyarázható pusztán az oszmán-török sereg túleréjével. Az 1526-os mohácsi csata-, majd országvesztés azért is következett be, mert a nemzet nem volt egységes.

Kárpát-medencei ökumenikus nagytalálkozó Hajdúdorogon

Negyedszer rendezték meg a Kárpát-medencei ökumenikus nagytalálkozót, amelyen világi és egyházi méltóságok a határon túli magyar közösségek megmaradásáért és az összmagyar összefogásért emeltek szót. Balog Zoltán emberierőforrás-miniszter a hajdúdorogi székesegyházban azt mondta: „Ma azért sír Mária, mert nincs együtt az, ami összetartozik, nincs együtt az, ami egymásnak van teremtvé.” Szavai szerint az advent egymáshoz vezet az, ami összetartozik. A miniszter megköszönte Tőkés Lászlónak és Kiss-Rigó László szeged-csanádi megyés püspöknek, hogy 2009-ben elindították ezt az imahadjáratot, „mert ma hadjáratot kell folytatnunk (...) az összetartozásért”. Tőkés László európai parlamenti képviselő és Toró T. Tibor, az Erdélyi Magyar Néppárt elnöke egyaránt a romániai magyarok nemzeti jogaiért szállt síkra, kiemelve az anyanyelv használatához fűződő elidegeníthetetlen jogot. Toró T. Tibor szerint nem a szlovákok, a románok vagy más népek a magyarság ellenségei, hanem a központosított többségi nemzetállamok létrehozására irányuló törekvések, amelyekkel csorbítják a kisebbségek jogait.

Semjén Zsolt gratulált a kolozsváriaknak

Semjén Zsolt nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes szerint az Európa Ifjúsági Fővárosa 2015 cím jó lehetőséget nyújt Kolozsvárnak az ifjúsági programok megvalósítására, és a rendezvények magyar vonatkozásait erősítik a városban működő magyar intézmények. Kiemelte: elismerésüket fejezik ki az Emil Boc polgármester vezette, a pályázatot sikerre vivő összefogásnak. Kitért arra, hogy a város közössége pályázatában hangsúlyosan jelentek meg a magyar programok, a projekt egyik hivatalos nyelve a magyar. A rendezvények magyar vonatkozásait erősíti, hogy Kolozsváron öt magyar középiskola működik, és mintegy 15 ezer magyar egyetemista végzi tanulmányait, így a cím jó lehetőséget ad a kiemelt ifjúsági programok megvalósítására – írta nyílt levelében a kormányfő kereszténydemokrata helyettese.

Jövő vasárnap parlamenti választások

Egy hét van még hátra a parlamenti választásokig Romániában, a magyar szavazatokért versengő politikai szervezetek várhatóan továbbra is egymás rovására próbálnak támogatókat szerezni. Az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) kampányát az úgynevezett 6:3-as alternatív parlamenti bekerülési küszöbön építette, a párt kommunikációja szerint ez lehetővé teszi, hogy mindkét alakulat bekerüljön a parlamentbe. Az RMDSZ szerint viszont ez a lehetőség csak elméletben adott, az EMNP-nek egyszerűen nincs akkora támogatottsága, hogy 6 képviselői és 3 szenátori körzetben megelőzze az RMDSZ jelöltjét. Sőt, a Néppártra leadott szavazatok a román pártokat fogják erősíteni, mivel a küszöb alatt

teljesítő alakulatra adott voksokként bemennek az országos szavazatkosárba – áll az RMDSZ politikusainak állásfoglalásaiban. Ezt alátámasztandó, az RMDSZ egyik legnépszerűbb politikusa, Antal Árpád sepsiszentgyörgyi polgármester bejelentette: ha az EMNP bejut a parlamentbe, minden közéleti tisztségéről lemond és visszavonul a politikából. Míg az RMDSZ az eddig elért eredmények konzerválására, illetve az elkövetkező időszak fontos döntéseiben (alkotmánymódosítás, régióátszervezés) való részvétel szükségességére alapozza kampányüzeneteit, a Néppárt Románia föderális átalakítását szorgalmazza és a székelyföldi autonómia elérését tekinti elsődleges céljának. Az eltérő hangsúlyok ellenére céljait tekintve mindkét alakulat ugyanazt kommunikálja, ezért is nehéz a választópolgárok számára a különbségtétel. A kampányküzdelmekből kimaradt a Magyar Polgári Párt (MPP), amely egyáltalán nincs jelen a médiában, nemrég leköszönt elnöke, Szász Jenő azonban vasárnap este megfogalmazta: a kisebbik rossz az RMDSZ, mivel az EMNP-re leadott voksok elvesznek és a román képviselők számát szaporítják a parlamentben. Szász Jenő és az MPP pozíciója nem meglepő, hiszen számukra az elsődleges versenytárs az EMNP, a két kisebb párt között stratégiai harc folyik a „hivatalos ellenzékiesség” szerep betöltéséért, amelyben a Néppárt esetleges gyengébb választási szereplése után újra az MPP kerülhet előnyösebb helyzetbe.

Tisztújító kongresszusra készül az MKP

Tisztújító közgyűlést tart a Magyar Közösség Pártja december 8-án, Kürtön. Berényi József pártelnök elmondta, az egyes régiókban tapasztalható bizalom és támogatás miatt úgy döntött, hogy ismét megpályázza a pártelnöki tisztséget. A jelenlegi elnöknek egyelőre nincs kihívója, de a kongresszus meghívottjai egészen a szombati tanácskozás kezdetéig nyújthatnak be javaslatokat. A tisztújító kongresszuson megválasztják az Országos Tanács új elnökét is. Jelen állás szerint négy jelölt indul ezért a posztért: Bárdos Gyula jelenlegi OT elnök, Szigeti László volt oktatási miniszter, Csúsz Péter, az MKP Besztercebányai Kerületi Tanácsának elnöke és Csáky Pál, a párt elnökségi tagja. Az MKP küldöttei az új alelnökökről is döntenek majd. A jelöltek között lesznek ismert és ismeretlen nevek. Miklós László volt környezetvédelmi miniszter egyedüli jelöltként indul a mezőgazdasági és környezetvédelmi alelnöki posztért. Jelenlegi pozícióját megtartaná Óry Péter közigazgatási alelnök, Farkas Iván gazdasági és régiófejlesztési alelnök és Németh Gabriella, a párt szociális, családpolitikai és egészségügyi alelnöke is.

A kulturális minisztérium szerint Dél-Szlovákiában diszkriminálják a szlovák nyelvet

A szlovák kulturális minisztérium elkészítette a szlovák nyelvhasználatról és annak akadályairól szóló éves jelentést. A jelentés legnagyobb részében a szlovák nyelv fokozatos romlásával foglalkoznak: az idegen kifejezések elterjedésével, valamint a stilisztikai

nehézségekkel a mindennapi nyelvhasználatban. A jelentésben külön fejezet szól a nyelvhasználatról azon községekben, ahol a kisebbségek részaránya meghaladja a húsz százalékot. A jelentésben kitérnek arra, hogy a kulturális minisztériumnak nincs meg a megfelelő ereje ahhoz, hogy rendszeresen felügyelje a nyelvtörvény megsértéseit. A jelentésben leszögezik, hogy az egyik problémakör, amivel kapcsolatban a kulturális minisztériumhoz fordulnak a polgárok a „szlovák nemzetiségű állampolgárokra egyre erősödő nyomás a magyar nyelv elsajátítása és használata érdekében”, mely a magánvállalkozói tevékenység és a munkába való felvétel kapcsán jelentkezik. „A vállalkozókra való nyomást nem csak a polgári aktivisták, hanem a helyi önkormányzatok is kifejtik, amelyek törvényellenesen kötelezővé teszik az információk megjelentetését magyar nyelven is” - áll a jelentésben. A tételes diszkriminatív felsorolásban megjelennek a községi rendeletek, az istentiszteletek, újságok, kulturális propagandaanyagok, régiós televízió, reklámanyagok, valamint a hivatalnokok általi gyenge államnyelv-ismeret. A jelentés megjegyzi, csak a magyar kisebbséggel kapcsolatban merülnek fel hasonló kifogások.

Temerini fiúk ügye: Ketten elhagyhatták a börtönt

Nyolc év után szabadon engedtek két temerini magyar férfit azok közül, akiket 2004-ben egy szerb férfi súlyos bántalmazása miatt ítélték el. A temerini fiúk néven ismertté vált öt férfi közül ketten, Horváth Árpád és Szakáll Zoltán elhagyhatták a szentdemeteri (Sremska Mitrovica-i) fegyházat. Szakáll Zoltánt 11 és fél év, Horváth Árpádot 10 évre ítélték. Magyarországi és külföldi magyar politikusok, közjogi méltóságok, európai parlamenti képviselők, jogvédő szervezetek többször is felszólaltak az érdekükben, sikertelenül. A 15 évre ítélt Máriás István, valamint a 13, illetve 11 és fél évre ítélt Illés Zsolt és Uracs József egyelőre börtönben marad. Tomislav Nikolic szerb elnök november 4-én elutasította Máriás István kegyelmi kérelmét, november 8-án azonban új helyzet állt elő azzal, hogy a szerb parlament megszavazta az amnesztiatörvényt.

254 ezer magyar él Szerbiában

A tavalyi népszámlálás adatai szerint negyvenezzerrel, pontosabban 39 400-zal csökkent a magyar nemzetiségűek lélekszáma Szerbiában. Az új adat szerint csaknem 254 ezer magyar él Szerbiában. Szerbiának (Koszovó nélkül) 7 182 862 lakosa van, ami 4,15 százalékkal kevesebb, mint 2002-ben volt. Ebből szerb nemzetiségűnek 5 988 150-en tartották magukat, míg 2002-ben 6 212 838-an. A szerbek után a legnagyobb számban a magyarok vannak, 253 889-en. Harmadik helyen a roma nemzeti közösség áll 147 604 fővel, ami jelentős növekedés a 2002-es 108 193 főhöz képest. Utána következnek a bosnyákok 145 278, a horvátok 57 900, a szlovákok 52 750 és a montenegróiak 38 527 fővel. 160 346 személy nem kívánt nyilatkozni a nemzeti hovatartozásáról. Szabadkának

140 ezer lakosa van, 6 847-tel kevesebb, mint a legutóbbi népszámláláskor. A nemzeti hovatartozásra vonatkozó adatok szerint legtöbben magyarnak vallották magukat, 50 469-en. A szerbek lélekszáma 38 254, a horvátoké 14 151, a bunyevácoké pedig 13 553.

Pancsova: A Dveri kampánya Vajdaság autonómiája ellen

A Dveri jobboldali szervezet tagjai Pancsován megkezdték a Vajdaság autonómiájának eltörlésére indított kampányukhoz tartozó előadássorozatukat. Kosta Cavoski akadémikus a *Miért akarjuk megszüntetni Vajdaság Autonóm Tartományt* című előadásában úgy értékelte, hogy a vajdasági autonómia mögött az újvidéki politikai vezetés szeparatista szándékai húzódnak meg. „Olyan kísérletekről van szó, hogy államot hozzanak létre az államban, továbbá hogy az úgynevezett Vajdaságban élő szerbek új identitását alakítsák ki azzal a céllal, hogy megfelelő pillanatban az EU-ba, illetve Magyarország és részben Horvátország kötelékébe való gyorsabb belépés leple alatt elszakítsák Szerbia e részét, mint ahogy az Koszovóval is megtették” – mondta Cavoski. Ivan Kostic, a Dveri vezetőségi tagja felszólított minden pártot és szervezetet, hogy egyesüljenek az autonómia megszüntetése érdekében.

Bécsben tartott kihelyezett ülést az Országgyűlés Nemzeti Összetartozás Bizottsága

Bécsben tartott kihelyezett ülést ausztriai magyar szervezetek képviselőivel közösen szerdán az Országgyűlés Nemzeti Összetartozás Bizottsága. Az ülés célja az volt, hogy a helyszínen tájékozódjanak a képviselők az ausztriai közösségek helyzetéről - mutatott rá Potápi Árpád János (Fidesz), a bizottság elnöke. „Nagyon fontosnak tartjuk, hogy ne csak az Országház falai között tartsuk bizottsági üléseinket, hanem eljussunk a magyarok által lakott Kárpát-medencei régiókba” - fogalmazott. Az ülésen az egyesületek fölvetették, hogy nem megoldott az ausztriai magyar anyanyelvi oktatás helyzete, és hogy a népcsoport-törvény módosításának tervezetét a többi ausztriai népcsoport-hoz hasonlóan ők sem tudják elfogadni - mondta a bizottsági elnök.

